Poliisitarkastaja Konsta Arvelin 08.11.2018 POL-2018-46019

Eduskunta
Lakivaliokunta
lav@eduskunta.fi

VIITE: Eduskunnan lakivaliokunnan 6.11.2018 lähettämä täydennyspyyntö LA 25/2017 vp osalta.

Poliisihallituksen toinen asiantuntijalausunto HE 175/2018 vp eduskunnalle laiksi rikoslain 2 c luvun 5 §:n muuttamisesta sekä lakialoitteesta LA 25/2017 vp

1 Täydennyspyyntö

Eduskunnan lakivaliokunta on HE 175/2018 vp käsittelyssä liittänyt asian käsittelyyn lakialoitteen LA 25/2017 vp. Asia on yhdistetty hallituksen esityksen käsittelyyn, koska lakialoite koskee yhtälailla rikoslain (39/1889) 2 c luvun 5 §:n muuttamista. Lakivaliokunta on pyytänyt Poliisihallitusta ottamaan asiaan liitetyn lakialoitteen huomioon hallituksen esitystä 175/2018 vp koskevassa lausunnossa.

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto pääesityksen osalta ehdittiin lähettää lakivaliokunnalle, joten tästä syystä

2 Poliisihallituksen asiantuntijan lausunto

Edellisessä asiantuntijalausunnossa käsitellyssä lakialoitteessa LA 16/2016 vp ja tässä lausunnossa käsiteltävässä lakialoitteessa LA 25/2017 vp on samanlainen tavoite. Lakialoitteilla haluttaisiin muuttaa rikoslain 2 c luvun 5 §:ä ja ankaroittaa törkeistä rikoksista tuomittujen mahdollisuuksia vapautua ehdonalaiseen vapauteen. Siinä missä lakialoite LA 16/2016 vp ehdottaa a) törkeistä henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista tuomitun määräaikaisen vankeusrangaistuksen suorittamista kokonaan vankilassa sekä b) rikoksettoman ajanjakson nostamista kuuteen vuoteen kolmesta vuodesta, kun kyse on alempien määräosien soveltamisesta, ehdottaa lakialoite LA 25/2017 vp sitä, että törkeistä rikoksista annettu vankeusrangaistus on suoritettava kokonaisuudessaan vankilassa.

Kuten ensimmäisessä asiantuntijalausunnossa on todettu, on rangaistusjärjestelmän ankaroittamisessa kyse lainsäätäjän arvoista, joiden perusteella kriminaalipoliittisia päätöksiä tehdään. Käsittelyssä oleva lakiesitys sekä kaksi lakialoitetta osaltaan viestivät juuri tästä; rikoslain 2 c luvun 5 §:ään sisältyviä arvoja ei mielletä täysin oikeaksi ja niitä on tästä syystä ehdotettu muutettavaksi.

Hallituksen esityksen HE 175/2018 vp käsittelyyn liitetty toinen lakialoite LA 25/2017 vp ei osaltaan anna tarvetta lausua esityksistä mitään muuta, jota edellisessä asiantuntijalausunnossa ei olisi jo todettu. Kriminaalipoliittisten arvojen määrittely kuuluu eduskunnalle ja siitä tässä loppupeleissä kysy-

mys. Poliisitoiminnan kannalta ei ole mahdollisuuksia arvioida tarkemmin sitä, minkälaisia konkreettisia vaikutuksia lakialoitteilla LA 16/2016 vp ja LA 25/2017 vp olisi muun muassa vankilukuihin sekä Rikosseuraamuslaitoksen kustannuksiin. Sanomattakin on selvää, että koko tuomion suorittaminen vankilassa tiettyjen rikosten osalta vaikuttaa myös vangin mahdollisuuksiin palata takaisin osaksi yhteiskuntaa. Tällaisetkin seikat tulisi ottaa huomioon.

Lakialoitteen LA 25/2017 vp osalta on erikseen todettava, että ehdotettu 4 momentti on sisällöltään epätarkka. Momentissa on todettu vain, että törkeästä rikoksesta annettu vankeusrangaistus on suoritettava kokonaan. Säännös jättää avoimeksi sen, tarkoitetaanko sillä kaikkia törkeitä rikoksia vai tiettyjä törkeitä rikoksia. Tässä suhteessa lakialoite LA 16/2016 vp on huomattavasti tarkkarajaisempi, koska se selkeästi määrittelee törkeisiin henkeen ja terveyteen kohdistuneisiin rikoksiin syyllistyneet erityiseksi henkilöryhmäksi, johon rangaistuksen erityisestävyyden tulisi vaikuttaa poikkeuksellisemmalla tavalla.

Asiaan ei ole tämän enempää lausuttavaa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 08.11.2018 klo 16:31. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Eduskunnan lakivaliokunta, *lav@eduskunta.fi*